

Z P R Á V A

ZHODNOCENÍ BEZPEČNOSTNÍ SITUACE VE STŘEDOČESKÉM KRAJI ZA ROK 2023

1. Analýza vývoje ve Středočeském kraji

Vývoj bezpečnostní situace v rámci územního teritoria Krajského ředitelství policie Středočeského kraje (dále jen „KŘP-S“ nebo „Středočeský kraj“) v roce 2023 v zásadě korespondoval s predikcemi, uvedenými ve zhodnocení bezpečnostní situace ve Středočeském kraji za rok 2022. Nadále se v ní plně zobrazují stálé, pro středočeský region typické kriminogenní faktory, kterými jsou geografická poloha Středočeského kraje, který obklopuje hlavní město Prahu, existence páteřních komunikací propojující prakticky všechny regiony České republiky, a na ně napojená významná logistická centra a průmyslové objekty. Dále i stálé rozšiřování tzv. satelitních měst těsně navazujících na hlavní město a významných rekreačních lokality obyvatel hlavního města. Průmysl a logistická centra, soustředěná v nejbližším okolí Prahy nebo u větších středočeských měst nabízí možnosti pracovního uplatnění se zajištěným ubytováním, nejen obyvatelům celého kraje, ale i dojíždějících, zejména agenturních pracovníků z České republiky i cizinců.

Tyto atributy s sebou přinášejí v pracovních dnech vysokou míru mobility obyvatel, která na jednu stranu způsobuje vysokou koncentraci osob v průmyslem zasažených městech a přilehlých oblastech a odliv obyvatel z okrajových částí jednotlivých územních celků. O víkendech naopak odliv lidí z měst a koncentrování obyvatel do okrajových a rekreačních oblastí, kterými Středočeský kraj v hojné míře disponuje. V mimopracovních dnech se počet obyvatel v kraji významně navyšuje zejména díky obyvatelům Prahy, pro které je Středočeský kraj naprosto ideální rekreační lokalitou.

Díky své poloze byl Středočeský kraj v minulém období výrazně zasažen i vlnou uprchlíků z Ukrajiny, kteří směřovali svůj útěk převážně do Prahy. V tomto směru je ale třeba dodat, že díky určité „stabilizaci“ válečného konfliktu na Ukrajině došlo nejen k aklimatizaci uprchlíků, spočívající v jejich zapojení do pracovního procesu, ale i počínajícímu úbytku více než 10.000 ukrajinských uprchlíků na území Středočeského kraje, kteří buď sami předčasně zrušili svůj pobyt na území České republiky, nebo již nepožádali o jeho prodloužení. V tomto směru se plně nenaplnila dříve popisovaná rizika spojená s dalším nárůstem počtu uprchlíků na území kraje.

Naopak oproti deklarované stabilizaci ekonomické situace České republiky se tato i v roce 2023 nadále zhoršovala, což vedlo k dalšímu prohloubení zhoršení sociálních podmínek ohrožených skupin obyvatel. Aktuální ekonomická situace České republiky se tak stává jedním z významných kriminogenních faktorů promítajících se zejména v majetkové a hospodářské trestné činnosti.

1.1 Oblast služby kriminální policie a vyšetřování

Po linii obecné kriminality byl v roce 2023 zaznamenán oproti předchozímu roku mírný nárůst celkové kriminality. Zejména pak nárůst násilné trestné činnosti. U majetkové kriminality, která se na celkovém nápadu podílí více jak 50 procenty, došlo statisticky pouze k drobnému jednoprocennímu nárůstu.

Násilná trestná činnost je nadále koncentrována zejména do větších měst či jejich okolí (Kladno, Mladá Boleslav, Mělník, Příbram, Kolín), což souvisí jak s určitou anonymitou prostředí vytvářejícího optimální podmínky pro spáchání jejího nejčastějšího druhu, kterým je loupež, tak se sociální skladbou obyvatel daného sídla. Zatímco u nápadu loupeží a vražd lze hovořit o stabilní úrovni s rozdílem případů v řádech jednotek v rámci KŘP-S registrujeme znatelný nárůst případů spojených s násilím mezi blízkými osobami. Případy domácího násilí spojeného s týráním, vydíráním, ublížením na zdraví pak úzce souvisí s vyšším počtem případů vykázaní, realizovaných policejními orgány. Zvýšení počtu odhalení těchto případů přispívá nejen lepší vyhledávací činností policejních orgánů ale i zvýšená společenská citlivost na projevy tohoto trestního jednání.

Pokud se týká nejzávažnější formy násilné trestné činnosti, kterou je bezesporu vražda, tak díky prakticky 100% objasněnosti v rámci Středočeského kraje lze konstatovat, že drtivá většina případů vražd se odehrála mezi osobami, které se znaly a důvody či motivy spáchání byly buď vztahové, nebo se jednalo o situační skutky, spočívající ve vyústění hádky v násilné jednání, většinou pod vlivem alkoholu. Z těchto případů vybočuje vražda z března 2023, kdy pachatel pod vlivem alkoholu a bez zjevného motivu shodil z mostu do rozvodněného toku řeky Jizery nevidomého muže, který utonul a dále případ z prosince 2023, kdy pachatel zastřelil v místě bydliště svého otce a poté téhož dne provedl útok na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy v Praze (dále jen „FF UK“), při které zahynulo 14 osob. Zároveň bylo potvrzeno, že se zároveň jedná o pachatele vražd dvou osob z Klánovického lesa, který byl spáchán přibližně týden před výše uvedenými útoky.

Jak je již výše uvedeno, u majetkové kriminality statisticky došlo pouze k jejímu drobnému nárůstu, byť v některých regionech Středočeského kraje její počet vzrostl. Mezi nejvíce zastoupené skutkové podstaty jsou registrovány krádež vloupáním, porušování domovní svobody a krádeže prosté, spáchané převážně v obchodech a nákupních centrech. Nejčastějšími objekty zájmu jsou finanční hotovost, šperky, drobná elektronika a drobné elektrické nářadí, jízdní kola a elektro kola, tedy věci snadno uchopitelné, přenosné a rychle zpeněžitelné. Mezi vysoce riziková místa, kde KŘP-S registruje zvýšenou míru majetkové kriminality, patří, mimo větší města, také velká staveniště dálnic, silnic či velkých staveb.

Celkově KŘP-S zaznamenalo významný pokles u vloupání do bytů a rodinných domů, který pravděpodobně souvisí jednak s mimořádným nárůstem tohoto druhu trestné činnosti v předešlém období a jednak s přijatými preventivními a represivními opatřeními zaměřenými především na zahraniční zločinecké skupiny (např. opatření na gruzínské skupiny či z naší strany realizace akce „BALKÁN“ (albánská zločinecká skupina). Naopak byl zaregistrován další nárůst napadení trezorů (z 18 napadení v roce 2021, 28 v roce 2022 na 34 v roce 2023). Ve většině případů se však jednalo o nekvalifikované způsoby napadení, kdy jednoznačně převažují případy odcizení trezoru. Napadené trezory a sejfy neměly v drtivé většině zjištěných případů žádnou, nebo minimální bezpečnostní třídu a díky jejich konstrukci není k jejich překonání potřeba speciálního nářadí, nebo nebyly řádně ukotveny.

Značná pozornost byla v roce 2023 věnována rovněž trestné činnosti páchané na seniorech. Jedná o problém přinejmenším celorepublikový, kdy ze strany Úřadu služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „ÚSKPV“) byla tomuto úseku věnovaná náležitá pozornost, týkající se jednak systémových preventivních opatření, které by tuto trestnou činnost potlačily (jednání se společností spravující vyhledávací linkou 1188) a jednak jednáním s policejními orgány Polska, kdy z Polska byla část této trestné činnosti organizována (legenda VNUK). Každopádně lze konstatovat, že za uplynulý rok 2023 došlo v teritoriu Středočeského kraje k výraznému poklesu jak v počtu trestních oznámení, tak i ve způsobené škodě.

V oblasti mravnostní kriminality v krajské příslušnosti sledujeme i nadále vysoký nápad trestné činnosti páchané na mládeži a to zejména u trestného činu znásilnění. Objem i struktura nápadu trestné činnosti páchané mládeží je pak obdobná jako v minulých letech.

Pokud se týká prověřovaných oznámení souvisejících s extremistickým či rasovým podtextem v teritoriu Středočeského kraje, tak v roce 2023 došlo ke „zklidnění situace“. Pokles oznámení tohoto druhu lze vysvětlit poklesem oznámení týkající se ruské agrese na Ukrajině. Tato oznámení ale nadále tvoří významnou část prověřovaných událostí. I v roce 2023 bylo prověřováno několik skutků, spočívajících v grafických či verbálních projevech sympatií k hnutí směřující k potlačení práv a svobod člověka a dále byly prověřovány případy výhrůžek ústavním činitelům, kdy se jednalo zejména o hrozby v rámci příspěvků na sociálních sítích nebo zasláním e-mailových zpráv. Na konci roku 2023 bylo započato prověřování pěti případů schvalování trestného činu, a to v souvislosti se střelbou na FF UK.

U dalších forem trestné činnosti po linii obecné kriminality lze v rámci KŘP-S konstatovat setrvalý stav, v porovnání s předchozím obdobím. I přes tuto skutečnost je na místě upozornit na určité nové trendy užívání návykových látek. Nejčastěji zastoupeným jednáním je tradičně nedovolená výroba a jiné nakládání s omamnými a psychotropními látkami a s jedy, a dále též přechovávání omamné a psychotropní látky a jedu. Nejčastější formy páchaní toxikriminality jsou prodej a směna pervitinu, či držení jiné psychotropní látky. V oblasti školské mládeže se ale rapidně šíří užívání návykových, volně prodejných látek (KRATOM, tzv. Lifty a další nové látky), které jsou volně prodejné a bohužel nejsou na seznamu zakázaných látek. Zde KŘP-S upozorňuje na skutečnost, že se může z pohledu užívání dalších, v současné době zakázaných látek, jednat o tzv. „startovací“ látky, které jsou způsobitelné k užívání zakázaných látek mladistvé ale i nezletilé dovést.

Po linii hospodářské kriminality nebyly v rámci KŘP-S v roce 2023 identifikovány žádné výrazné změny v její struktuře a nápadu. Došlo k poklesu nápadu daňových trestných činů v příslušnosti krajského soudu. Oproti roku 2022 lze pozorovat mírný nárůst u trestných činů Podvodu a Legalizace výnosů z trestné činnosti v souvislosti s přijatými trestními oznámeními od Finančně analytického úřadu. K blokaci finančních prostředků na účtech dochází ve většině případů u podezřelých osob z řad cizinců. Nadále probíhá spolupráce v projektu Kobra s Finančním úřadem pro Středočeský kraj, Finančním analytickým úřadem, Celním úřadem pro Středočeský kraj a Krajským státním zastupitelstvím v Praze. Nově byly řešeny případy zneužití příspěvků na solidární domácnost dle § 8 zákona č. 66/2022 Sb., o opatřeních v oblasti zaměstnanosti a oblasti sociálního zabezpečení v souvislosti s ozbrojeným konfliktem na území Ukrajiny vyvolaným invazí vojsk Ruské federace.

Za velice podstatnou považuje KŘP-S skutečnost, že eviduje stále vzrůstající počet případů páchaných ve virtuálním světě Internetu (dále jen „kyberprostor“), a to jak po linii hospodářské kriminality, tak po linii obecné kriminality. Zcela jistě nejen v rámci KŘP-S, ale i v rámci dalších krajských ředitelství policie České republiky, se naráží při odhalování a objasňování takto realizované trestné činnosti na skutečnost, že tato činnost padá na jednotlivá pracoviště odborů či oddělení hospodářské nebo obecné kriminality, která nemají dostatečné síly a prostředky, pro úspěšné zpracování nápadu těchto případů (čímž se rozumí zvládnout dopadení a usvědčení pachatele). Specializovaná pracoviště Služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen „SKPV“), analytiky a kybernetické kriminality nemají v současné době kapacity, aby mohly plnohodnotně řešit případy, které jim věcně náleží. S ohledem na skutečnost, že do současné doby nebyl vytvořen základní (a především všemi útvary akceptovaný) koncepční materiál o řešení kriminality v kyberprostoru, na který by navazovaly další kroky, týkající se nejen personálního ale i materiálního zabezpečení příslušných policejních pracovišť, není přístup k řešení této závažné situace jednotný. V rámci KŘP-S navíc evidujeme nový trend v problematice kybernetické kriminality a to je zapojení AI (umělé

intelligence/strojového učení). V první kroku podvodného jednání dochází k automatizované komunikaci s potencionálními oběťmi. Pachatelé tak mohou cílit ve stejném čase na více potencionálních obětí a tím mohou zvýšit svou efektivitu.

Z provedených prověřování jsou častěji zjišťovány informace, ze kterých je patrné, že se jedná o trestnou činnost s mezinárodním přesahem, kterou páchají organizované skupiny pachatelů. Nejčastější destinací je Ukrajina. Na nárůstu kybernetické trestné činnosti se stále negativně projevuje válečný konflikt na Ukrajině. Uprchlíci z Ukrajiny jsou v ČR často „náborováni“ k činnostem, které lze jednoznačně kvalifikovat jako legalizaci výnosů z trestné činnosti, nebo se již na páchání této trestné činnosti sami vědomě podílejí. Jako jedno z dílčích opatření ke zvýšení efektivy boje s touto formou trestné činnosti bylo v rámci KŘP-S zřízení pracovní skupiny „KYBER“. Skupina monitoruje nápad trestné činnosti, koordinuje jednotlivá trestní řízení (série), vzdělává ostatní policisty a dále je v této problematice metodicky vede. Aktuální situaci, jejíž vývoj se v žádném případě nedá označit jako pozitivní, ovlivňuje podle věcně příslušných organizačních článků KŘP-S řada faktorů. Mimo již zmíněné jasné a všemi plně akceptované koncepce Policie ČR se jedná o již ne zcela funkční národní a mezinárodní legislativu, která zcela reflektuje na vývoj technologií a prudký nárůst trestné činnosti páchané v kyberprostoru. Orgánům činným v trestním řízení chybí efektivní nástroje a legislativní podmínky k tomu, aby mohly hlavně rychle vyžadovat a získávat digitálních informace a digitální důkazy od poskytovatelů digitálních služeb. Ani mezinárodní justiční spolupráce a Evropský vyšetřovací příkaz již není, s ohledem na rychlost jejich vydávání a zpracování zcela efektivním nástrojem, přitom z provedených prověřování jsou častěji zjišťovány informace, ze kterých je patrné, že se jedná o trestnou činnost s mezinárodním přesahem, kterou páchají organizované skupiny pachatelů. Mezi nejčastější zdrojové destinace patří bezesporu Ukrajina. Mimo personálního obsazení pak v současné době chybí i dostatek odpovídajícího hardware a software vybavení.

Důsledky konfliktu v Gaze se v nápadu trestné činnosti ani jiným nepříznivým způsobem v rámci teritoria Stč. Kraje neprojevovaly

1.2 Oblast vnější služby

Bezpečnost silničního provozu a veřejný pořádek

V oblasti zajištění všeobecné bezpečnosti v rámci běžného výkonu služby nebo výkonu standardních bezpečnostních opatření v oblasti pořádkové a dopravní policie nebyly zaznamenány nové významné skutečnosti, které by negativně ovlivnily bezpečnostní situaci a veřejný pořádek teritoriu KŘP-S. Byly zde sice zaznamenány určité projevy občanské nespokojenosti, jejichž impulsem byla především současná ekonomická situace a činnost vládních institucí, kdy tyto incidenty byly řešeny na úrovni územních odborů, případně v součinnosti krajských útvarů.

Pokud se týká atributů, které v roce 2023 ovlivňovaly činnost útvarů pořádkové a dopravní policie KŘP-S, tak se i přes aktivní přístup k náboru nových policistů KŘP-S dlouhodobě potýká s vysokým podstavem policistů, zejména na základních útvarech. Nikoli zanedbatelným atributem je i to že se KŘP-S nadále podílelo na posilování výkonu služby na státní hranici se Slovenskou republikou, byť došlo ke snížení počtu vyslaných policistů k výkonu služby mimo působnost KŘP-S. Mezi velice významné události, které se staly nedílnou součástí činnosti příslušníků všech organizačních článků pořádkové, ale i dopravní policie patří opatření k zachování bezpečnosti a veřejného pořádku při pořádání sportovních, kulturních nebo jiných společenských akcích. V roce 2023 byl zaznamenán mnohem vyšší

stupeň agresivity účastníků těchto akcí, a proto si tato opatření vyžádala navýšení počtu policistů, včetně nasazení členů antikonfliktního týmu byt' byl jejich počet v meziročním srovnání nižší. Bylo tak třeba reagovat na zvyšující se trend narušování veřejného pořádku při hokejových utkáních Tipsport extraligy a Chance ligy, zejména v Kladně, Mladé Boleslavi a v Kolíně. Jednalo se zejména o vzájemné potyčky fanoušků, úmyslné vyvolávání konfliktů, krádeže klubových předmětů atd. K těmto jevům dochází jak uvnitř hokejových stadionů, tak i vně v blízkém okolí. Z tohoto důvodu bude v roce 2024 zvýšeno úsilí v jednání s hokejovými kluby na zabezpečení sportovních akcí, zejména v posílení pořadatelské služby a zlepšení infrastruktury na stadionech (sektorizace, oddělené vstupy, kamerové systémy, zázemí policie atd.), což podporuje i Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky. Byly zaznamenány i případy výskytu rizikových fotbalových fanoušků na jiných sportovních utkáních, než fotbal, zejména v nižších soutěžích. Lze předpokládat, že tento trend bude přetrvávat i dalších letech. Dále byl v roce 2023 zaznamenán pokračující, mírně narůstající trend pořádání neohlášených, nelegálních srazů tuningových vozidel, v naprosté většině na teritoriu územního odboru Praha venkov – jih v obci Čestlice, na veřejně přístupném parkovišti obchodního centra. V součinnosti s vedením Odboru služby dopravní policie KŘP-S a po dohodě s orgány místní samosprávy byly organizovány opatření a posilován výkon služby v této lokalitě.

Za velice důležitou oblast v rámci působnosti pořádkové policie je třeba považovat řešení konfliktů spojených s existencí menšin na území ČR (ale především předcházení těchto konfliktů). V rámci dalšího řešení této oblasti styčný důstojník pro menšiny KŘP-S společně se členy pracovní skupiny pro menšiny v průběhu roku 2023 získali detailní přehled o komunitách menšin, o lokalitách, kde na teritoriu KŘP-S v současné době žijí, o vnitřních vztazích uvnitř těchto komunit a kriminogenních faktorech jednotlivých skupin. Byly též zmapovány aktuální zájmové sociálně vyloučené lokality s využitím operativních informací od spolupracovníků nevládních organizací, od místních samospráv a provedena další vlastní šetření. Prioritně byla činnost zaměřována na integraci ukrajinských migrantů a eliminaci kriminogenních faktorů v této komunitě. Na teritoriu KŘP-S nebyly zaznamenány žádné vyhocené konflikty mezi Ukrajinci a romskou komunitou. Ve spolupráci s koordinátorem pro romské záležitosti Krajského úřadu Středočeského kraje bylo v Benátkách nad Jizerou řešeno opakované agresivní chování členů jedné romské rodiny ve vztahu k ostatním obyvatelům obce. Situace se po intervencích zklidnila.

Jak je již výše uvedeno v části věnované působnosti SKPV, došlo v souvislosti s násilím mezi osobami blízkými k dalšímu navýšení jak počtu případů incidentů se znaky domácího násilí, provedených vykázaní včetně jejich opakovaného provedení, tak i počtu evidovaných ohrožených osob.

V oblasti dohledu nad dodržováním veřejného pořádku a zákona číslo 114/1995 Sb., o vnitrozemské plavbě, a zákona číslo 254/2001 Sb., o vodách, spadající do působnosti poříčních oddělení, dislokovaných v rámci působnosti KŘP-S došlo k celkovému poklesu řešených přestupků. V rámci struktury těchto přestupků však došlo k nárůstu počtu přestupků pro porušení výše uvedených právních předpisů. Jedním z důvodů této změny je bezesporu větší přesun činnosti poříčních oddělení na vodní toky a nádrže. To si vyžádalo nárůst počtu plavidel a osob, které se podél vody pohybují (rekreanti, půjčovny, obsluha zařízení na vodních cestách atd.), a zapojení příslušníků těchto oddělení do součinnosti s dalšími orgány státní správy a samosprávy (Státní plavební správa, Povodí Labe s. p., Povodí Vltavy s. p., Český rybářský svaz, městský a obecní úřady obcí ležících na teritoriu útvarů atd.). Došlo k navýšení počtu prezentačních akcí a ukázek činnosti, čímž přispíváme k bezpečnějšímu trávení volného času veřejnosti u vody. Velký ohlas u veřejnosti, ale i provozovatelů campů, půjčoven plavidel a dalších osob a subjektů, kteří se pohybují kolem vody, měla preventivně bezpečnostní akce s názvem „Bezpečně u vody“, která probíhala v rozmezí měsíců červen až září 2023 pod vedením Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia České republiky. Na

podobných preventivně bezpečnostních akcích se policisté nejen poříčních oddělení budou podílet i nadále.

I přes celkově nižší personální stav bylo přijato opatření týkající se zavedení nepřetržitého výkonu služby vždy minimálně dvou služebních potápěčů, kteří mohou okamžitě reagovat na požadavky na jejich výjezd. Služební potápěči KŘP-S (obou poříčních oddělení a Zásahové jednotky) byli nasazeni v roce 2023 v celkem 109 případech, což je mírný nárůst oproti roku 2022. Jednalo se zejména o pátrání po pohřešovaných osobách, věcech pocházejících z trestné činnosti nebo přestupku, o součinnost při šetření plavebních nehod, preventivně prezentační činnost nebo pomoc orgánům státní správy a samosprávy. V současné době je na poříčních odděleních celkem 13 služebních potápěčů a na Zásahové jednotce KŘP-S 7 služebních potápěčů připravených plnit náročné činnosti pod vodní hladinou. I přes ukončení potápěčské činnosti některých policistů KŘP-S není výkon těchto činností nikterak ohrožen. Byli vytipováni noví policisté pro tuto činnost, kteří již zahájili přípravu ke zvládnutí náročných potápěčských kurzů.

V roce 2023 celkově vzrostl počet výjezdů služebních psů pro speciální činnosti, přičemž se výrazně zvýšil počet použití služebních psů na úseku vyhledávání výbušnin a lidských ostatků. KŘP-S na zvýšené požadavky a účinnost využití služebních psů reagovalo zřízením nového oddělení základních kynologických činností KŘP-S, díky kterému došlo k rovnoměrnějšímu rozložení policistů – psovodů na teritoriu KŘP-S a tím ke snížení jejich dojezdových časů na místo události. V rámci měnících se potřeb výkonu služby průběžně probíhají nové atesty služebních psů.

Personální podstav policistů u pohotovostního a eskortního oddělení KŘPS vedl k výraznému omezení jeho činnosti v rámci úkolů spojených s eskortami a střežením osob. Jeho činnost, kdy se policisté tohoto oddělení podíleli mimo uzávěry a kontrolách na hranicích se Slovenskem celkem na 181 součinnostních opatřeních v rámci mimořádných událostí, živelných pohrom, průmyslových havárií, bezpečnostních opatření vyhlášených ke konání sportovních a kulturních akcí a při pátrání po osobách a věcech, se již blíží samotné hranici jeho možností.

Na úseku bezpečnosti silničního provozu byly v průběhu roku 2023, ve snaze snížit přetrvávající počet dopravních nehod na pozemních komunikacích, prováděny dopravně bezpečnostní akce a jiné speciální kontroly. Výkon služby byl zaměřován zejména na lokality s vyšším rizikem ohrožení bezpečnosti silničního provozu a jeho účastníků na dálnicích a silnicích I. a II. třídy. Dále se příslušníci dopravní policie opakovaně zapojili do součinnostních kontrol s Centrem služeb pro silniční dopravu.

I přes dlouhodobá opatření se však ani v roce 2023 nepodařilo zvrátit stoupající trend meziročního nárůstu počtu dopravních nehod. Nejčastěji přitom došlo k dopravním nehodám v rámci působnosti územních odborů Mladá Boleslav, Benešov, Kolín a Příbram. Mezi jejich nejčastější příčiny tradičně patří nedodržování nejvyšší dovolené rychlosti a nepřízpůsobení řízení vozidla stavu komunikace a silničnímu provozu, včetně nevěnování se plně řízení vozidla. V návaznosti na tyto skutečnosti je logické, že byl v rámci KŘP-S zaznamenán i nárůst přestupků v dopravě řešených v příkazním řízení. To, že KŘP-S zaevidovalo nižší počet dopravních nehod, jejichž účastníky byli chodci, smazává fakt zhoršení následků v podobě mrtvých a zraněných, které s sebou tyto nehody přinesly. Za velmi rizikový lze dále považovat fakt, že došlo k nikoli nepatrnému nárůstu zjištěných případů, kdy byl účastník silničního provozu pod vlivem alkoholu nebo omamných psychotropních látek (dále jen „OPL“). Jednalo se celkem o 5550 případů, z čehož 2574 se týkalo požití alkoholu a 1976 užití OPL. V souvislosti s požitím alkoholu je na místě zmínit, že narůstá počet případů požití alkoholu u osob ukrajinské národnosti. Požití alkoholu před jízdou, nebo před narušováním veřejného

pořádku se stává typickým průvodním znakem této komunity. V rámci dalšího zvýšení dohledu nad dodržováním pravidel silničního provozu přistoupilo KŘP-S v roce 2023 k rozšíření organizačních článků odboru služby dopravní policie a to o dvě nově zřízená dálniční oddělení v teritoriu územních odborů Praha venkov-ZÁPAD a Kladno. V roce 2023 KŘP-S plně realizovalo v rámci prevence projekt sledování dodržování pravidel silničního provozu na dálnicích za pomoci bezpilotních systémů.

Mimo výše uvedeného snížení celkového počtu cizinců s pobytem na území KŘP-S ze zprávy Odboru cizinecké policie KŘP-S vyplývá, že v roce 2023 ve Středočeském kraji nyní pobývá 145136 cizinců. V roce 2023 byl zaznamenán nárůst trestné činnosti na území KŘP-S a to i v nejčasnější formě, kterou je maření pravomocného rozhodnutí soudu, nebo jiného orgánu veřejné moci, o vyhoštění cizince což je v porovnání s rokem 2022 značný nárůst a to o 16 případů. V roce 2023 byl zaznamenán záchyt 88 neregulérních dokladů, z nichž 2/3 tvořili řidičské průkazy. V 7 případech byly také prověřovány doklady ve formě elektronických souborů. Skeny či fotografie dokladů předkládaných při různých podvodných činnostech se podařilo identifikovat ve 3 případech.

Odbor cizinecké policie provádí v souvislosti s kontrolou pobytu cizince bezpečnostní prověrky, při kterých bylo za rok 2023 zjištěno v rámci pátrání pro justiční orgány 17 osob, cizinců zjištěných v ENO bylo 28, počet cizinců zjištěných v evidenci pátrání bylo 3 a počet věcí v pátrání bylo řešeno 28.

V roce 2023 udělil odbor cizinecké policie 1100 blokových pokut v celkové výši 1 304 700,- Kč. Jedná se opět jako v předchozím období loňském roce převážně o přestupky ze strany cizinců původem z Ukrajiny. V roce 2023 bylo zahájeno celkem 471 správních řízení ve věci správního vyhoštění což v porovnání s předchozím rokem 2022 pokles. O 200 % naopak vzrostl počet cizinců, projednávaných v rámci nelegálního zaměstnávání. Stejně tak můžeme sledovat nárůst u vydaných rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

I v letošním roce byly opětovně zavedeny kontroly na státních hranicích se Slovenskou republikou, přes Českou republiku tranzitují převážně cizinci státní příslušnosti Sýrie a Afghánistánu. Jedná se o pokles počtu osob zjištěných při nelegální tranzitní migraci. Naše součást vypomáhá při hraničních kontrolách kolegům z Jihomoravského a Zlínského kraje. Lze konstatovat, že v roce 2023 došlo v oblasti tranzitní nelegální migrace ke snížení odhalených případů. V oblasti tranzitní nelegální migrace lze bezpečnostní riziko předpokládat i do budoucna. Za významné je třeba dále zmínit, že policisté Oddělení dokladů v roce 2023 aktivně plnili úkoly v rámci celorepublikové akce „ČISTKA“ a krajské akce „LORRY“, které jsou zaměřeny na legalizaci individuálních dovozů vozidel ze zahraničí.

2. Odhad vývoje pro další rok a určení hlavních výzev

Na vývoj kriminality a celkové bezpečnostní situace bude mít na území Středočeského kraje vliv bezpochyby vývoj ekonomické situace v České republice, a stejně tak i vývoj aktuálně vedených válečných konfliktů, zejména toho na Ukrajině. Pokud potrvá trend zhoršující se ekonomické situace, lze předpokládat další nárůst registrované kriminality, a to především majetkového charakteru. Spolu se vzrůstající sociální nejistotou by mohlo dojít i ke zvýšení násilné trestné činnosti, jak tomu napovídá vývoj této oblasti kriminality v roce v roce 2023. Odhad vývoje v dalším roce a případná identifikace hlavních hrozeb pro vnitřní bezpečnost jednoznačně také souvisí s identifikací nejproblematictějších úseků kriminality. Je zcela zřejmé, že nadále bude pokračovat trend přesunu značné části kriminality, ať již z oblasti hospodářské nebo obecné kriminality, do kyberprostoru. KŘP-S je přesvědčeno, že pro další úspěšný boj s kriminalitou páchanou v tomto prostředí je třeba provést další strukturální

změny, personální navýšení, technického zabezpečení a další opatření k tomu, aby byli policejní orgány schopné nejen trestnou činnost páchanou v tomto prostoru objasňovat, ale ji i odhalovat a účinnými opatřeními předcházet. Jako velice podstatné je přitom nutné uvést, že je třeba maximálním způsobem posílit v tomto směru oblast vzdělávání policistů. Je třeba ocenit, jakým způsobem jsou již od roku 2023 koncipovány v médiích preventivní pořady k některým druhům kybernetické kriminality, zaměřené zejména na mladistvé, osamělé nebo na osoby, které nemají dostatečné znalosti o bezpečném pohybu v prostředí kyberprostoru. Za přínosné pro rok 2024 považujeme zprovoznění dlouho plánované úpravy ETŘ pro podporu analytické činnosti pracovišť SKPV v případech sériově páchaných trestných činů, zejména v kyberprostoru. Tento krok by mohl výrazným způsobem přispět k vyšší efektivitě a rychlosti objasňování sériově páchaných trestných činů a v mnohém i zabránit sporům o příslušnost policejních útvarů. S ohledem na to, že i nadále bude pokračovat důsledná analýza jakýchkoli náznaků páchaní sériové trestné činnosti zejména majetkového charakteru (vloupání do rodinných domů, vloupání do obchodních domů, krádeže luxusních vozidel či zemědělských strojů a jejich vybavení atd.), předpokládáme, že se KŘP-S podaří udržet její pokles, zejména ve vztahu k činnosti organizovaných skupin (včetně těch zahraničních), specializujících se na tuto trestnou činnost. Lze očekávat i nadále s relativně vysokým nápadem mravnostní trestné činnosti. Pokud se týká možného vývoje bezpečnostní situace ve vztahu k ukrajinské komunitě, která zcela bezprecedentně vzrostla napadením Ruska, tak i přes výše uvedený stav, kdy počet ukrajinských uprchlíků v roce 2023 v rámci KŘP-S poklesl, je třeba stále považovat jejich pobyt nejen na území Středočeského kraje za rizikový faktor, který může i výrazným způsobem ovlivnit bezpečnostní situaci. KŘP-S vidí možná rizika nejen v souvislosti s možnými extrémistickými projevy, směřovanými proti délce jejich pobytu na našem území ale i v souvislosti s vlastním chováním jedinců z této komunity, kterou začíná část většinové společnosti vnímat negativně. Řada uprchlíků se zde již aklimatizovala takovým způsobem, že se začínají projevovat tak, jak byli zvyklí ve své zemi. Typické se stává jejich protizákonné chování pod vlivem alkoholu v dopravě a dále pak v místech jejich hromadného pobytu (ubytovny, nebo jiná centra), což má negativní vliv na veřejný pořádek a vnitřní bezpečnost. Nelze ale vyloučit ani fakt, že zahraniční situace změnila skutečnost, že došlo v roce 2023 ke snížení počtů tranzitní nelegální migrace. Jedná se o velice citlivou oblast, kterou ovlivňuje řada faktorů, které jsou spojeny nejen se situací v zemích, odkud migranti přicházejí ale i s nastavenými opatřeními přijatými v rámci zemí EU směřujícím proti tomuto fenoménu.

Pokud se týká trvalého personálního podstavu jednotlivých organizačních článků v přímém výkonu služby, tento i nadále bude třeba řešit bohužel opatřeními, směřujícími k omezení a slučování výkonu služby mezi organizačními články, zmenšení dostupnosti policie v okrajových částech území a jejich kumulace pouze ve větších městech, a na druhé straně ve větším zatížení, místy přetížení, stávajících příslušníků. Za jednu ze závažných hrozeb pro vnitřní bezpečnost i v následujícím období roku 2024 je třeba považovat personální podstav, a to především v části pořádkové a dopravní policie.

V dalších letech lze očekávat nadále pokračování nárůstu incidentů se znaky domácího násilí, jednak v souvislosti s ekonomickou situací sociálně slabších občanů, též v souvislosti se zvýšením počtu oznamování těchto incidentů od občanů na základě všeobecného rozšíření povědomí o jejich řešení ve prospěch ohrožených osob a dále na základě lepší detekce případů domácího násilí ze strany Policie České republiky, neboť nyní policisté absolvují častější školení týkající se problematiky domácího násilí a obětí trestné činnosti.

Lze oprávněně předpokládat i skutečnost, že v roce 2024 bude třeba vynaložit mnohem více sil a prostředků na zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku při pořádání sportovních a kulturních akcí. Zejména kdy budou vrcholit soutěže v nejpopulárnějších sportech (fotbal

a hokej) Předpokládáme, že KŘP-S bude, díky své poloze, zainteresováno významně na opatřeních, spojených s pořadatelstvím mistrovství světa v hokeji.

V oblasti pořádkové a dopravní policie se bude KŘP-S snažit zvýšit efektivitu v rámci svých projektů a účastí na bezpečnostních a preventivních akcích a programech („PÁTRAČ I“, „PÁTRAČ II“, „VELITEL POLICIE“, „BEZPEČNĚ U VODY“ atd.) a zvýšit efektivitu a účinnost svého působení v rámci ochrany bezpečnosti a veřejného pořádku. Značná očekávání v oblasti bezpečnosti silničního provozu sebou pro rok 2024 přináší novela zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů. Je však velice těžké predikovat, zda změny, týkající se výše nově nastavených sankcí, povedou k odpovědnějšímu přístupu účastníků silničního provozu, dodržování tohoto zákona, což by sebou mělo přinést snížení počtu přestupků, dopravních nehod a škod na zdraví a majetku.

Krajské ředitelství Středočeského kraje nadále pokračuje v projektech využívajících bezpilotní letadla a to jak při fotogrammetrické dokumentaci míst trestných činů a dopravních nehod, tak i při měření podélné vzdálenosti mezi vozidly.

Závěrem je na místě uvést, že zcela bez diskuze budou bezpečnostní situace v roce 2024 provázet následky události z prosince roku 2023 na FF UK. Je zřejmé, že se i KŘP-S bude soustředit na přijetí takových opatření, která budou způsobit v co největší míře předcházení útokům na tzv. „měkké cíle“ a zabránit tragickým následkům, které sebou útoky na tyto cíle mohou přinést.